

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΓΡΗΣ

Δέκατον καὶ τέταρτον ἀριθμοῦμεν χρόνον,
κι' ἔδρα τὸ Πτολίεθρον εὐκλεῶν ἀγώνων.

Ἔτος χίλια ὀκτακόσα κι' ἐννενήκοντα ἑπτὰ,
πατατράκα Στρατοπέδων καὶ πλημμύρ' ἀπὸ λεπτὰ.

Τοῦ Ὀκτωβρίου πέμπτη κι' εἰκοστή,
τῶν ἐμπυρείων ψέστα ξακουστή.

Πεντακόσα λογαριάζω κι' ἐνενήντα σὺν ὀκτῶ,
καὶ γὰρ τόσα ρεζίλικια λυσσαλέος ὑλακτῶ.

**Ἄθλοι τοῦ Ναυτικοῦ,
ποῦ πᾶνε τοῦ κακοῦ.**

Α'.

Γῆ καὶ Πόντος κι' Οὐρανὸς
εἶναι πλήρεις μυστηρίων,
μέγα δὲ τὸ γεγονός
τῶν κενῶν τῶν ἐμπυρείων.

Τῶν Ἑλλήνων ἡ φυλὴ
τοὺς θριάμβους της κηρύττει,
Δύσις δὲ κι' Ἀνατολὴ
πρὸ τῶν μυστηρίων φρίττει.

Καὶ στήν γῆν τῶν πειναλέων
στρέφουν μάτια καθενός,
κι' εἶναι πλήρης δόξης πλέον
ὁ ὀικὸς μας οὐρανός.

Ἀπὸ κλέη κι' ἄθλους εἶδα
μέσ' ὅτ' ἔγενος τὸ φουριόζο
κολοσσαίαν πυραμίδα,
ἓνα θαῦμα γκραντιόζο.

Κι' ἔφθανεν ἡ κορυφὴ
ἕως ὅτ' ἄστρα τούρανου,
κι' εἶχα μιὰ χαρὰ κρυφὴ,
ποῦ μοῦ σήκωνε τὸν νοῦ.

Καὶ στῆς κορυφῆς της τᾶκρα
εἶδα νὰ φωτοβολῇ
τῆς Κορδόνας ἡ φαλάκρα,
κολοκύθα νερούλη.

Μὰ τριγύρω βλέπω κι' ἄλλαις
κολοκύθαις νερούλαῖς,
ποῦ νομίζονται μεγάλαις
κι' ἀπὸ μπροῦντζο κεφαλαῖς.

Βλέπω προεστούς τοῦ γένους,
βλέπω τόσην ἀνθρωπιὰ,
καὶ Στρατάρχας φορτωμένους
κόταις, χήναις καὶ παπιὰ.

Ἐλαμπαν σπαλέταις φίναις
κι' εἶχαν κόρδωμα θρασύ,
κι' ἐμαγάριζαν ἡ χήναις
τὴν στολὴ των τὴν χρυσῇ.

Καὶ πολλοὶ μὲ πείνας χρώμα
ἔπρόσμεναν χωρὶς μιλιὰ
νὰ τοὺς πέση μέσ' ὅτ' ὀστόμα
καμμιὰς χήνας κουτσουλιὰ.

Κι' εἶδα πετεινοὺς σφαγμένους
μὲ πολεμικὸ λεπίδι,
καὶ ναυμάχους μουςκευμένους
ἀπὸ τρόμου ριπιτίδι.

Καὶ λαοῦ πυκνὸν ἀσκέρι
ἀπὸ κάτω προσκυνᾷ,
καὶ μὲ δάφναις εἰς τὸ χέρι
σκούζει σ' ὅλους ὠσαννά !

Μὰ κι' ἐγὼ μ' Ἑβραίου μοῦσι
ἔψαλα μέσ' ὅτ' ἔλεφεῦσι :
«χαῖρε, θεῖα πυραμῖς,
πλήρης δόξης καὶ τιμῆς».

«Χαῖρ' Ἑλλάς περιλημένη,
γειά σου, μπράβο κι' ὠσαννά . . .
ἐφριξαν λαοὶ καὶ γένη
κι' ἐμελέτησαν καινά».

«Μὲς στῆς βρώμαις λαμπυρίζεις
μὲ χρυσεὺν φωσφορισμόν».

μέ της βρώμας σου μυρίζεις
και κινείς τόν θαυμασμόν.

«Κάθε βρώμα σου βανίλια
και λουμπέν κι' ύλαγγυλάγγη,
και γεμίζουν τὰ μαντύλια
σιχαμένοι παληο-Φράγκοι.

«Θάμβος τὰ καμώματά σου,
ὅπως λένε κι' οἱ σοφοί,
και τ' ἀποπατήματά σου
θρέψις, πέψις και τρυφή».

Πολύπλοκος Ἐμπυρίδης ποῦ τὴν ἀκοῦς και γαυριῖς.

Β'

Τῶν κενῶν τῶν ἐμπυρείων τὸ καινούριο ἔαφνικό
τάραξε τὸ Ναυτικό,
κι' ἐγιναν μαλλιὰ κουβάρια
τὰ δελφίνα και τὰ ψάρια.

Μαῖνα τοὺς Παπαφίγκους, κι' ἔγινε μόλα κι' ἔγινε λέσσα...
σήκω, Φσουλῆ, και πῆς
πῶς μέ τούταις τῆς ντροπαῖς
πρὸ πολὺ θὰ κοκκινίσῃ και τοῦ Πατισῶχ ἡ φέσα.

Ἐνας ναυπηγὸς σπουδαῖος και τοῦ Πρίγκηπα κουμπάρος
στὸν Ραυτόπουλο τὸ ρίχνει τῆς κενότητος τὸ βάρος,
κι' ὁ Ραυτόπουλος φωνάζει πῶς αὐτὸς δὲν φταίει διόλου
κι' ὅλη μέρα κι' ὅλη νύκτα τρίζουν τάρμενα τοῦ Στόλου.

Τζάνουμ, κάνετε νισάφι,
πέστε τώρα τὴν ἀλήθεια...
στὸ Ρωμαῖκο συνάφι
ὅλα γίνονται συνήθεια.

Τάδε λέγει Τσαμαδὸς
διατόρως κι' εὐφραδῶς,
πῶς ὁ κύρ Ἀναστασίος τῶζερε πῶς ἦσαν ἄδεια
πρὶν ὁ πόλεμος γενῆ,
ὅταν ἔρριχναν ἀκόμη μπρός στὴ Μῆλο παραγάδια
μπουρλοτιέρηδες κλεινοί.
Μιὰν ἡμέρα λένε τότε πῶς γὰρ γούστο δίχως ἔννοια
ἐπαιξε μέ μιὰ τορπίλη, λές και νάταν ζαχαρένια,
πλὴν ἀπάνω στὸ παιχιδὶ τὸ πυρεῖον τῆς τορπίλης,
τὸ κενὸν βροντώδους ὕλης,
ἀπ' τοῦ ναυπηγοῦ τὰ χέρια δίνει μία και τοῦ πέφτει,
κι' ἤθελε νὰ τοῦ ξεφύγῃ, λές και νὰ τοῦ ἔαλαν νέφτι.
Πλὴν αὐτὸς τὸ συλλαμβάνει
κι' ἀπ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸ πιάνει
κι' ἄδειο τὸ πυρεῖον βλέπει
και τὸ βάζει μέσ' στὴν τσέπη.

Τότε τρέχει πρὸς τὴν πρύμνη τὰ συμβαίνοντα νὰ πῇ
στὸν μεγάλο τσελεπή,
ὁ δὲ Πρίγκηψ παρευθὺς
ἔμεινε κεραυνωθεῖς,
κι' ἄφησε τοὺς ρεμβασμούς του και τῆς ἔννοιας τῆς πολλῆς,
κι' εἶπε στὸν Ἀναστασίος: «κύρ κουμπάρε, τί μοῦ λές;
μὰ μὴν πῆς πῶς ἔρῃκες ἄδεια τῶν μπουρλότων τὰ πυρεῖα,
μὴν τὸ μάθῃ κι' ὁ Σουλτάνος και μὰς κἀν φασαρία.»

Τάδε λέγει Τσαμαδὸς
διατόρως κι' εὐφραδῶς,

πλὴν μέ τούτον λέγουν τάδε κι' ἄλλοι φέροντες τὰ πρῶτα
και καθέννας ἔχων ὦτα
μαρτυρίας ἀκουέτω
σοβαρότητος πολλῆς,
κι' ἔλεγε στὸν Περικλέτο
κι' ὁ Ζευζεύκης Φασουλῆς.

«Εἶδες εἶδες, μασκαρᾶ,
ποῦ μοῦ λές καμμιὰ φορὰ
πῶς δὲν ἔχομε ναυμάχους ἀνταξίους σὰν και πρῶτα
γὰρ Κανάρηδων μπουρλότα;

«Εἶδες εἶδες, κουνενέ,
ποῦ μοῦ λές στὸν καφρενέ
πῶς κανεῖς δὲν ἔχει θάρρος
και θαρρεῖ πῶς εἶναι Χάρος
τὸ πυρεῖον τῆς τορπίλης
κι' ἄνευ τῆς βροντώδους ὕλης;

«Εἶδες τώρα, βρέ κασιδίη,
πῶς τῆς ἔχουν γὰρ παιχιδὶ
τοῦ καιροῦ μας οἱ ναυμάχοι,
ποῦ τοὺς ἔχεις στὸ στομάχι;

«Συλλογίσου, βρέ, και κρίνε
πῶς τῆς ἐπαιζαν στὸ χέρι...
θὰ μοῦ πῆς πῶς ἄδειαι εἶναι
κι' ἄδειαι νᾶναι ποῖος τὸ ξέρει;

«Εἰμπορεῖς και σύ, ψωρίλη,
νὰ κυττάξῃς μιὰ τορπίλη
δίχως σύσσωμος νὰ φρίξῃς;
κι' ἂν ξερῇ σου τύχη κι' ἄδεια,
θᾶχῃς θάρρος νὰ τὴν σφίξῃς
μέσ' στὰ δαδὰ σου τὰ ξεράδια;

«Μὴ μιλάς λοιπὸν καθόλου
γὰρ τὰ θαύματα τοῦ Στόλου.
και τορπίλαις μέσ' στὰ χέρια τῶν ναυμάχων μας ἰδέ...
εἰμποροῦσε νὰ τῆς παίξῃ κι' ὁ Κανάρης;... ἀμμή δέ;

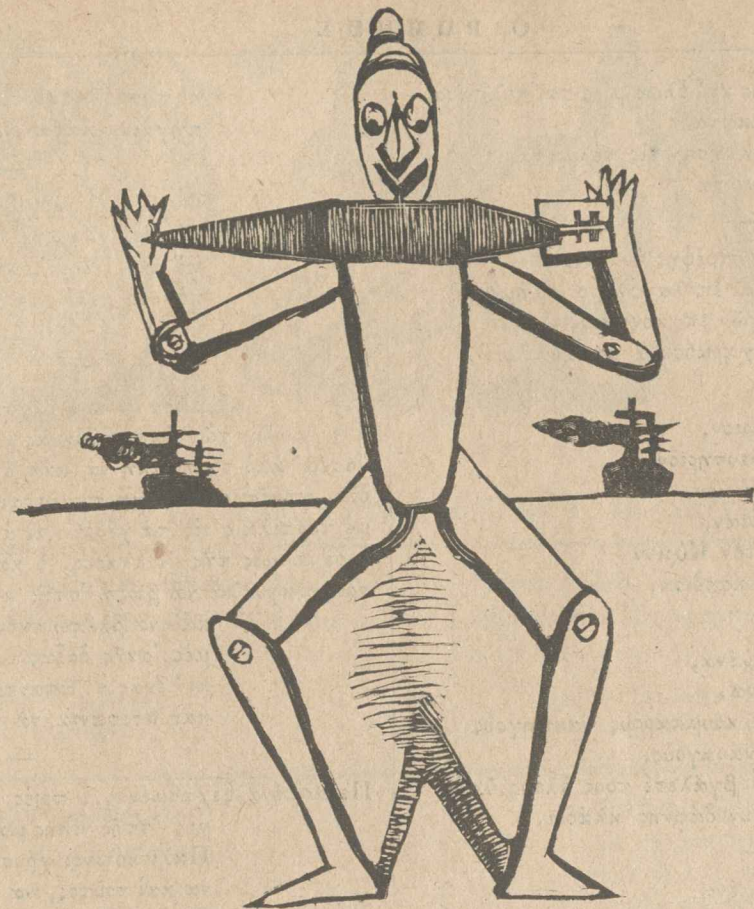
«Θᾶχε μάθει, Περικλέτο, κι' ὁ Σουλτάνος ὁ μαριόλας
τί ναυμάχους κρύβει μέσα τῶν Γκιουρηνδων ὁ Στόλος,
κι' εἶχε γίνῃ κεχημπάρι και τὸν πῆγε τρία κι' ἓνα
σὰν και σένα, σὰν κι' ἐμένα,
κι' οἱ ναυμάχοι του κλεισμένοι μέσα στὸ Τσανακλή
νύκτα μέρα μέ τρομαραῖς ἐκαπνίζαν ναργιλέ.

Γ'

Τί Κριτήριο μεγάλο!... σκιάζεται κι' ὁ Φασουλῆς,
κι' ὅλο μάρτυρες προβάλλουν κι' εἶναι σαματὰς πολὺς.
Θρίαμβος γὰρ τοὺς ἀθώους, γὰρ τοὺς πταίστας τιμωρία,
πλὴν ἀκοῦς κι' ἀποκαλύψεις ἀληθῶς τρομακτικᾶς,
κι' ἄλλοι λέγουν πῶς ἀνήκουν τῆς τορπίλης τὰ πυρεῖα
εἰς τὰς ὕλας τὰς εὐφλέκτους κι' ἄλλοι 'στὰς ἐκρηκτικᾶς.

Τί συζήτησις ποικίλη,
και καθέννας ποῦν ἐκεῖ
γίνεται κι' ἐκεῖνος ὅλη
εὐφλεκτος κι' ἐκρηκτικῆ.

Και τοῦ Φασουλῆ παρόντος
πέφτουν μύδροι βροχηδόν

και βροντᾶ τριγύρω βρόντος
ὕδραργύρων βροντωδῶν.

Μὰ τὸ Τηλέφωνον λαλεῖ,
νομιζῶ κάποιον πῶς καλεῖ,
κι' ἀρχίζουν κᾶτι μυστικά
γριφώδη και συμβολικά.

Ποῖος εἶσαι;—πρῶτος ἄγγελος—τί θέλεις;—τρικολόρο.—
καλὰ κηλὰ—χαιρετισμούς κι' ἀπὸ τὸν Κάβο-Ντόρο.—
Ποῖος εἶσαι;—νεὸς ἄγγελος—τί θέλεις;—τὸν κουμπάρο,
κι' ὅποιος γὰρ τούτον πῇ κακὸ, κακὸ ψυχρὸ του φλάρο.

Ὁ δὲ λάλος Φασουλῆς,
καραγκιόζης σεβνταλῆς,
μῶλις ἄκουσε κουδένταις μυστικαῖς τοῦ Τηλεφώνου,
μ' ἐκφρασιν μεγάλου πόνου
στὸν Ραυτόπουλο σιμόνει, στὸν Ραυτόπουλο προσέχει,
και σιγὰ τοῦ ψιθυρίζει πῶς κακὴ δουλειὰ τοῦ τρέχει.

Ἀχ! Ραυτόπουλε καυμένης
τῆς Τορπιλικῆς Ἀμύνης,
γρήγορα πολλοὶ μοῦ λένε
πῶς χωρὶς χρυσᾶ θὰ μείνῃς.

Συφορέλια ποῦ θὰ πάθῃς,
μὰ σοῦ πρέπει γὰρ νὰ μάθῃς,
κι' εἴθε μάθημα νὰ γίνῃ σὲ καθένα μας πικρὸ
πῶς τὸ ψάρι τὸ μεγάλο τρώει πάντα τὸ μικρό.

Κι' ἂν τὸ τμήμα διευθύνῃς
τῆς Τορπιλικῆς Ἀμύνης,
μὰ σὲ δίκαις πέφτεις ἔξω, λείπει κρίσις κι' ἐμπειρία,
και τὰ καυκάλα σας ἄδεια σὰν τορπίλης ἐμπυρεῖα.
Πῶς τὴν γλώσσά σου δὲν δένεις, μὰ τὴν λύνεις και μὰς λείει
πῶς κι' ὁ Πρίγκηπας μας φταίει;
πλὴν ἀκοῦστε λόγια λίγα
κι' ἀπὸ μὲ τὴν βρωμομύγα

ὅλοι σεῖς ὁποῦ μὰς λέτε σαχλαμάραις σὰν κι' αὐταῖς...
και σὲ κάθε κόσμου σφαῖρα
μὰ πρὸ πάντων ἐδῶ πέρα
Πριγκηπόπουλο σὰν εἶσαι δὲν ἔμπορεῖς ποτὲ νὰ φταῖς.

Πάρτε κάβο, Ναυτικοί,
κι' εὐφλεκτοί κι' ἐκρηκτικοί,
κι' εἶναι κᾶτι ποῦ σημαίνει 'στὸν χρυσὸν αὐτὸν αἰῶνα
νᾶχῃς μπάρμπα 'στὴν Κορώνη και πατέρα μέ Κορώνη.

Σκαμὸς λοιπὸν, και τοῦ λοιποῦ μὴ βγάλετε μιλιὰ
γὰρ τὸ θαλασσογέννητο παιδί τοῦ Βασιλῆα,
κι' ἂν ἄστρα λέγεσθε και σεῖς, πλὴν ἥλιος εἶν' ἐκεῖνος,
ποῦ τοῦδωσαν και τόνονα τοῦ πτερωτοῦ δελφίνος,
σεῖς εἴθε δορυφόροι του και λάμπετε 'στὴν πάστρα,
μὰ μπρός 'στὸν ἥλιο τὸν χρυσὸ ποῖος τὰ κυττάζει τᾶστρα;
Ἐκεῖνος εἶναι τρίκροτο και σεῖς παληομαρουνᾶις,
αὐτὸν τὸν λένε ντέλφινά και σὰς παληομυρουνᾶις.

Δ'.

Κριταὶ τῆς δίκης σοβαροί,
μὴν παραφαίνεσθε σκληροί.
Μεγάλο μὴ νομίζετε και τοῦτο τὸ κακὸ
κι' ὁ Στόλος μας δὲν ἔπαθε κανένα ξαφνικό,
κι' οὐτ' ἔκανε μέ Τούρκικο καράβι καραμπόλα
και σῶος ἦλθε κι' ἀβλαβῆς κι' ἀκέραιος καθ' ὅλα,
κι' ἄραξε μέσα 'στὰ νερά πελάγους γαλανοῦ
νᾶναι φοβέρ' ἀδιάκοπη γὰρ τὸ Καρα-Μπουρνού.

Κριταὶ τῆς δίκης σοβαροί,
μὴν παραφαίνεσθε σκληροί,
και μὴ δι' ἀποφάσεων στραφῇτε σκληροτάτων
πρὸς τοὺς ναυμάχους τῶν σκληρῶν και τῶν ἀβρῶν πελμάτων.

Συλλογισθῆτε, Πραίτορες, πῶς κί' ὄλων μας τὰ πέλματα
σκληρὰ καὶ ντιλικάτα
μέ τῆς φυγῆς τὸν πόλεμον ἐκόλλησαν εἰς τέλματα
παχὺν πηλὸν γεμάτα

Ναί, σοβαρὸν Πραιτώριον, μὴ στρέψῃς ἐναντίον
κί' εἰς ὅσους Ἄργους αὐστηροὺς ἐπέλαχον τὰ τμήματα
τῶν κινουμένων τορπιλῶν καὶ τῶν ἐπακοντίων,
κί' ἄς μᾶς ἐξάρουν τὴν ψυχὴν χαρμόσυνα μηνύματα.

Εὐοὶ τὸ Δικαστήριον,
κί' εἰς λήθης χωνευτήριον
ριφθῆτω πᾶν ἐμπύριον,
κί' ἄς ἴδωμεν εὐδίαν,
καὶ σχῶμεν πρὸς τὸν Κύριον
τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν.

Περασμένα ξεχασμένα,
μὴ δικάσετε κανένα.
Ραυτοπούλους τῆς Ἀμύνης καὶ κουμπάρους ναυπηγούς
καὶ τοὺς ἄλλους ναυαγούς,
κί' ὅσους φταῖνε καὶ δὲν φταῖνε βγάλετέ τους ὅλους λάδι
κί' ἄς τοὺς στέψουν δάφνης κλάδοι.

Περασμένα ξεχασμένα,
μὴ δικάσετε κανένα,
καὶ ν' ἀκούσετε κ' ἐμένα,
ποῦ παλεύω μέ τῆς Μούσας
μέσ' στοὺς κήπους τοῦ Κλαυθμῶνος,
κί' ἔχω μαλακαῖς πατούσας
γιά τὴν γῆ τοῦ Παρθενῶνος.

Ε'

Καταστράπτω καὶ βροντῶ,
ρίχνω κάτω τὸ κοντύλι,
κί' ἀδιάφορος γλεντῶ
παίζωντας μέ μιὰ τορπίλη.

Βρέ τορπίλη μου, βρέ φῶς μου,
πάρε στόμα καὶ μιλιᾶ,
κί' ἐξηγήσεις ἔλα δὸς μου
γιά τοῦ Στόλου τὴν δουλειά.

Ὅσα λένε τώρα τώρα τὰ νομίζω κολοκύθια
καὶ τᾶκούω βερσέ,
κί' ἴσως μόνον ἀπὸ σέ
θὰ 'μποροῦσα νὰ γνωρίσω καὶ νὰ μάθω τὴν ἀλήθεια.

Σὺ τοῦ Στόλου μας τὸ λοῦσο,
'μίλησέ μου νὰ σ' ἀκούσω.
Μύησε κί' ἐμέ τὸν βλάκα 'στὰ μυστήρια τῆς δίκης,
κί' ἔλα 'πές μου δυνατά...
τῶς ἦσαν ἄδεια τὰ πυρεῖα πρὸ τῆς νίκης,
ἢ κατόπιν καὶ μετὰ;

Φώτισε τὸν Φασουλῆ,
πλὴν ἐκείνη δὲν 'μιλεῖ,
μυστικότης, βουβαμάrais,
μιὰ χαρὰ καὶ δὴ τρομάrais.

Ὡ μηχανήματα θανάτου, πλῆρες τῶν μυστηρίων,
κᾶν ἐμπύριον σέ λέγουν, κᾶν σέ λέγουν ἐμπυρεῖον

εἰ πυρποληταὶ τοῦ Στόλου,
πήγαινε κατὰ διαβόλου.

Φτοῦ ! κί' ἀρχίζω τὸ σουλάτσο
μέσ' 'σέ χώματα σεπτὰ
μέ τὸν Περικλέτο μπράτσο,
ποῦχει πέλματα λεπτά.

Χαίρετε, Στρατοὶ καὶ Στόλοι,
βάσανα ποῦ τάχουν ὅλοι.

Τῶν κενῶν τῶν ἐμπυρεῖων ἄς μᾶς λείψουν τὰ σεκλέτα
ὑστερ' ἀπὸ τόση νίκη νὰ μὴν ἔχωμε καὶ τέτοια ;
ὅλοι πταῖσται καὶ μὴ πταῖσται νὰ φωνάζουν ὡς αὐτὸν
μέ τορπίλαις εἰς τὰ χέρια καὶ μ' ἐμπύρια κενά,
ὁ δὲ κόσμος τῆς Ἑλλάδος, ὁ καθ' ὅλα συνετός,
τριαντάφυλλα νὰ βάζῃ 'στῆς κουμπότρυπαις κί' αὐτὰ
καὶ νὰ βλέπω σκόνης σάλον
μέσ' 'στῆς δόξης τὸ καμίνι,
κί' ἕνας ν' ἀπαντᾷ τὸν ἄλλον
καὶ στεφάνια νὰ τοῦ δίνῃ.

Περασμένα ξεχασμένα... ποῖος θυμάται τέτοια τώρα
μέσ' 'στῆς νίκης μας τὴν μπόρα ;
Πάλι κότινοι χρυσοῖ,
νὰ καὶ τοῦτος, νὰ καὶ σὺ,
Τουρκομάχε τῆς φευγάλας, νὰ σπαλέταις, νὰ γαλᾷς
γιά νὰ λάμπῃς 'στὰ σαλόνια,
νὰ καὶ σὺ, κλεινὲ Ναυμάχε καὶ τοῦ Στόλου μας ποῦ
ποῦχεις μέση δακτυλίδι,
νὰ κατάχρυσο κασκέτο
καὶ σὲ κάθε παλληκάρι,
ποῦχει τρυφερό ποδάρι
καὶ πατοῦσα γιά παρκέτο.

Περασμένα ξεχασμένα... στάμπατ μάτερ ντολμῆ,
κί' ὅλο κόρδωμα καὶ πόζα,
τὸ κεφάλι σας ἀπάνω
κί' ὄρσε πέντε 'στὸν Σουλτάνο.

Δροσίσου δόλγια μας ψυχὴ,
καὶ νέα σάλπιγγ' ἀντηχεῖ
πῶς ἦλθε πάλιν ἐποχὴ,
ποῦ πέφτει βράδυ καὶ ταχύ
μεταρρυθμίσεων βροχή,
κί' ὁ κόσμος βλέπει σιωπῶν
ἐπιτροπὰς ἐπιτροπῶν
μέ σχέδιον καὶ μέ σκοπὸν
καὶ λέει «τόκα τὸ λοιπόν».

Κί' ἂν πόλεμος γενῇ ξανά,
σὰν πρὶν νὰ ξαναφύγωμε
κί' ἐμπύρια ν' ἀνείγωμε
καθὼς καὶ σήμερ' ἄδειανά.

Καὶ καμπόσαις ποικιλίαις
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίαις

Τὸν Ἄννιον καὶ Παλαμᾶν κί' ὁ Φασουλῆς συγχαίρει
γιά τὸν γνωστὸν διορισμὸν, ὅπου καθένας ξέρει.
Καὶ τοῦτος ὁ διορισμὸς ἐκ τῶν σπανιστάτων
δὴ τὴν τιμημένων μαχητῶν τῶν καθ' ἡμᾶς γραμμάτων
τιμὴ καὶ γιά τὸν Ἄννιον καὶ γιά τὸν Παλαμᾶ,
πλὴν καὶ τὸν διορίσαντα πλεῖστον τιμᾶ.